

**Teresa
Costa-Gramunt**
Vilafranca

Terra Nutrix

300 anys de lluita

A la presentació del llibre *300 anys de lluita. 1714-2014*, de Ròmul Brotons i Elisenda Albertí (Albertí, editor), escriu Oriol Junqueras que 'Catalunya deu ser un país d'intrèpids, si tenim en compte els episodis que ha viscut al llarg de la seva història'. Som arrauxats i intrèpids, però també assenyats, nobles i valents en el millor sentit del terme, és a dir, resistents. Si no no s'explica com hem arribat fins aquí.

A *300 anys de lluita*, els seus autors desgranen en vint episodis històrics aquesta persistent resistència esdevinguda a Barcelona durant 300 anys, quan la ciutat va caure l'11 de setembre (amb tot el territori català de rerefons), que sempre que ha estat possible s'ha manifestat sense violència. Una característica dels catalans és l'antimilitarisme i la via pacífica per resoldre conflictes. Amb tot, a vegades hem hagut de treure les dents. Una d'aquestes vegades, explicada amb detall per Brotons i Albertí, va ser el famós episodi de la vaga de tramvies de l'any 1951, el primer boicot i vaga posterior després de la Guerra Civil.

Haver nascut a Barcelona el 13 de març de 1951, en un dels dies històrics de protesta contra un ignominiós estat de coses, potser marca, almenys jo sempre ho he cregut així. Havent-se posat de part la meua mare a casa, de manera sobtada (no havia pas d'arribar aquell dia, serà que hi volia ser?), i davant la impossibilitat del meu naixement (el cordó umbilical m'estrangulava), el ginecòleg que les bones veïnes van anar a buscar cuita-corrents a l'Hospital Clínic,

“

Una característica dels catalans és l'antimilitarisme i la via pacífica per resoldre conflictes

va haver de venir a peu, sort que no era gaire lluny de casa.

La vaga general, en la qual hi havien participat activament obrers, treballadors de tota mena i estudiants, i que havia tingut el dia més fort el 12 de març, havia estat conseqüència d'una inicial protesta ciutadana a rel de l'augment del preu dels bitllets del tramvia, aleshores un mitjà de transport dels més populars, tot i que estava en un estat deplorable.

Enmig de la misèria de la postguerra, i amb greus restriccions d'energia elèctrica, al Consell de Ministres se li havia acudit

d'aprovar una pujada dels bitllets de tramvia en un quaranta per cent. A Barcelona el bitllet valia 50 cèntims, i amb la pujada augmentava el preu a 70 cèntims, una barbaritat, si es comparava amb els preus de Madrid, que costaven 30 cèntims, i amb la pujada el preu seria de 40 cèntims, molt per sota del preu de Barcelona! La indignació va fer vessar el got, i més si tenim present, com expliquen Brotons i Albertí, que la xarxa de tramvies era deficient i amb escassa seguretat: només en l'any 1950 s'havien produït vint-un morts i gairebé cinc-cents ferits. En els dies posteriors, la repressió va ser forta i indiscriminada. Entre els empresonats, acusats d'haver organitzat la vaga!, hi havia l'estudiant Hilari Raguier, que després seria monjo de Montserrat. En plena democràcia, vaig conèixer un dels estudiants que havia fet costat a la vaga, Eduard Tell, catalanista que va fugir a França.